

مقایسه تطبیقی اصول مکاتب طبیعت‌گرا در معماری

پریسا هاشمپور^۱، حسین جنگی^{۲*}

- ۱- استادیار گروه مهندسی معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران
۲- دانشجوی ارشد مهندسی معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران

خلاصه

با وجود ارتباط دائم انسان با طبیعت این رابطه همواره به یک صورت نبوده است که این، خود سبب به وجود آمدن گرایش‌های متفاوتی در نحوه برخورد انسان با طبیعت اطرافش شده است. در ارتباط بانحوه‌ی نگرش و تعامل انسان با طبیعت مکتهای مختلف طبیعت‌گرایی در غرب همچون معماری ارگانیک، ارگانی‌تک، بیونیک، معماری سبز و فراکتال شکل گرفتند. که هر کدام در پی پاسخ به نوع دیدگاهشان به طبیعت بوده و هست. جمع‌بندی و قیاس مبانی نظری و اصول کاربردی این مکاتب می‌تواند کمک موثری در رسیدن به مولفه‌های طبیعت‌گرایی از طریق استنباط و امکان‌سنجی و در نهایت کاربردی نمودن آنها با توجه به فرهنگ و هویت ایرانی داشته باشد. لذا این مقاله برآن است تا با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و با تعیین شاخص مصالح، اقلیم و انرژی، سازه، فرم و هندسه، به بررسی تطبیقی مکاتب مختلف معماری طبیعت‌گرا (معماری سبز، معماری ارگانیک و بیونیک) بپردازد.

واژه‌های کلیدی: طبیعت‌گرایی، معماری ارگانیک، معماری بیونیک، معماری سبز

نویسنده مسئول *

Email: hosseinjangi203@gmail.com

۱- مقدمه

معماری راهی به سوی آسایش انسان و تأمین زندگانی اوست و این میسر نمی‌شود مگر با شناخت زوایای وجودی انسان و دانستن ویژگیهای روحی نهاد بشر؛ از جمله این ویژگیها توجه انسان به طبیعت و محیط پیرامونی خود، به عنوان بستر شکل‌دهنده‌ی معماری و اندیشه‌های اوست. البته این به معنی هم‌ذات‌پنداری با طبیعت در همه‌ی اعصار و جوامع مختلف نبوده، بلکه شاید بتوان آن را یک روند تکرارپذیر در تاریخ بشری دانست که حاصل بروز مکاتب نظری و پیشروی تکنولوژی است. از زمان شکل‌گیری معماری ارگانیک (معماری طبیعت‌گرا) در دوران مدرن جامعه غرب توسط فرانک لویید رایت، سالهای بعد جریانهای نظیر معماری سبز، معماری ارگانی - تک در راستای توسعه اندیشه‌های این نوع معماری سال‌های